

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA
≡ Izpitna pola 2 ≡

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 31. maj 2010

SPLOŠNA MATURA

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kadar v navodilih za točkovanje ni zapisano drugače, dobi kandidat točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko in jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

1. Po smislu, npr.: (življenje in pomen) Jane Austen (in film Ljubljena Jane)
(*Neustrezno: poimenovanje besedilne vrste/ljubezensko življenje Jane Austen/samo film Ljubljena Jane*)

2 točki

2. B

2 točki

3. Okoliščine nastanka besedila	
Tvorec besedila	Smilja Štravs
Naslovnik besedila	Bralci časopisa Delo/Dela/Delove priloge (Kult)/Kulta
Razlog/spodbuda za nastanek besedila	Film Ljubljena Jane/film o (življenju) Jane Austen
Čas in mesto objave	7. marec 2008, Delo/Delova priloga (Kult)/Kult

(*Za dve pravilni rešitvi po 1 točka.*)
(*Neustrezno: bralci časopisa Kult*)

2 točki

4. 2
6
3
5
4
1

(*Za 2 in 3 pravilne rešitve 1 točka, za 4 pravilne rešitve 2 točki, za 5 pravilnih rešitev 3 točke in za 6 pravilnih rešitev 4 točke.*)

4 točke

5. A
Č
E

(1 + 1 + 1; vsak napačni odgovor izniči enega pravilnega do 0 točk.)

3 točke

6. Jane Austen ni glavna igralka v nobenem filmu po svojih/svojem romanah/romanu. Lika Jane Austen ne bi mogla igrati neizkušena igralka.

(2 točki za v celoti ustrezno zanikano poved in 1 točka za jezikovno pravilno poved.)
(2 + 1) + (2 + 1)

6 točk

7. *Npr.:*
resnično travmo/resnična travma
dejanje norosti
uloviti moža
(te) mučne negotovosti/(ta) mučna negotovost
se je (tako zagnano in na trenutke) groteskno borila
šele po poroki
sta se komaj smela dotakniti
dobro trgovalo
visoke kvalitete
lažje razumemo
s komičnega zornega kota
omilila napetost
pravljичno življenje

nenaklonjenost

(1 + 1 + 1 + 1 + 1)

5 točk

8. subjektivna predstavitev osebe

Npr.:
pripoved o življenju/oznaka/pomen/opis osebe
izražanje tvorca/subjektivnost

(2 točki za pravilno podčrtavo; 1 + 1 točka za navedbo različnih značilnosti besedilne vrste, **če je podčrtava pravilna.**)

4 točke

9. DA

Po smislu, npr.: Besedilo je publicistično in namenjeno različnim bralcem/širši javnosti/bralcem Dela/bralcem priloge Kult, ki morda ne poznajo Jane Austen. Zato jih želi avtorica pritegniti k branju tudi z rabo subjektivnih sredstev./Subjektivnost je ustrezna, saj je besedilo namenjeno najširši javnosti/bralcem (Dela)/vsem bralcem priloge (Kult), ki jih morda književnost ne zanima. Zato mora avtorica, če jim želi predstaviti življenje, delo in pomen Jane Austen/slavno pisateljico, vplivati tudi na njihova čustva/zbuditi zanimanje.

(2 za obkrožitev; 1 + 1 za opredelitev naslovnika in namena, 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora, 1 točka za vsaj dve povedi; če obkroži NE, 0 točk.)

6 točk

10. 3
4
5
1
6
2

(3 pravilne rešitve = 1 točka, 4 ali 5 pravih rešitev = 2 točki,
6 pravih rešitev = 3 točke.)

3 točke

11. u
é/e
ø
s

(Za 2 pravilni rešitvi 1 točka, za 3 pravilne rešitve 2 točki in
za 4 pravilne rešitve 3 točke.)

3 točke

12. a) 2./2 dela, ki imajo (umetniške) značilnosti, izhajajoče iz določenega naroda, jezika,
v največji meri/doba nastanka takih del (*Upoštevamo tudi nedokončan izpis.*)

2./2 ženska, ki se upre, upira

(Dodan izpis ilustrativnega gradiva – 0 točk za izpis pomenske razlage.)

- b) *Po smislu, npr.:* Jane Austen v njenem času kot pisateljice niso cenili/poznali./Jane Austen ni pisala na način, ki je bil značilen za njeno dobo, zato ni bila znana/priznana, danes pa jo uvrščamo med pomembne/cenjene/znane svetovne literarne ustvarjalce.

(a) 1 + 1 + 1 + 1;

b) do 2 za vsebino; 1 za jezikovno pravilnost samo ene povedi, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 1 točko; 1 za objektivnost povedi.)

8 točk

13. a) citatna
b) C

(1 + 2)

3 točke

14. a) strokovna
b) A

(1 + 2)

3 točke

15. NE
DA
NE
DA

(2 pravilna odgovora = 1 točka, 3 pravilni odgovori = 2 točki,
4 pravilni odgovori = 3 točke.)

3 točke

16. njenem
uradne
središče
osvojil
materinemu
To
opravičili
domišljjsko
številnejše

(Za 5, 6 pravih rešitev 1 točka, za 7 pravih rešitev 2 točki,
za 8 pravih rešitev 3 točke, za 9 pravih rešitev 4 točke.)

4 točke

17. a) (naj) bi si bila izmislila: 3. oseba, ednina, pretekli/preteklik, pogojni (naklon)/pogojnik
b) možnost

(a) IZPIS osebne glagolske oblike = 1 točka, za po dve pravilni določitvi = 1 + 1 točka,
b) pravilna podčrtava = 1 točka.)

4 točke

18. a) členek
pridevniška beseda, priznamo tudi pridevnik
prislov
b) Po smislu, npr.: Resnica/Resničnost na koncu vedno zmaga.

(a) 1 + 1 + 1;
b) 1 točka za ustrezno tvorjenko, 1 točka za smiselno poved,
1 točka za jezikovno pravilnost povedi.)

6 točk

19. omenjati
nedovršni

(1 + 1)

2 točki

20. trpna
Po smislu, npr.: Uradne biografije/Uradni biografi v svojih biografijah/delih le bežno omenjajo poznanstvo pisateljice in mladega Irca Lefroya./V uradnih biografijah le bežno omenjajo poznanstvo pisateljice in mladega Irca Lefroya.

(Pravilna podčrtava = 1 točka; smiselna sopomenska tvorna poved v sedanjiku in nedovršniku = 1 točka, jezikovna pravilnost sopomenske povedi (s členkom le) = 1 točka.)

(Če je podčrtava napačna, 0 točk.)

3 točke

21. DA

S /
S /
 S
 //

(1 točka = obkrožitev DA;
 3 točke = v celoti pravilna S-struktura;
 1 + 1 točka za podčrtavo/ustrezno poimenovanje odvisnikov.)

6 točk

22. Ker je legendarna pisateljica priljubljena, je bila igralka pod velikim pritiskom./Igralka je bila pod velikim pritiskom (zato), ker je legendarna pisateljica priljubljena.

Legendarna pisateljica je priljubljena, zato je bila igralka pod velikim pritiskom.

(Za vsako poved 1 točka za ustrezno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost, če sta časa različna.)

4 točke

23. a) Jane (Austen)/(legendarna-e) pisateljica-e (ameriška igralka) Anne Hathaway
 b) Jane
 ta/njena
 je bila (pod velikim pritiskom)/dejala je
 legendarna pisateljica

a) 1 + 1
 b) 1 + 1 + 1 + 1

6 točk

Slogovna značilnost	V izhodiščnem besedilu bi bila	
	ustrezna	neustrezna
Pogosto strnjeno izražanje z nominalizacijo.		+
Raba metaforičnih izrazov.	+	
Poročanje s premim govorom.	+	
Pogosta raba trpnega načina.		+

(1 + 1 + 1 + 1)

4 točke25. *Primeri besedila:*

Jane Austen, angleška pisateljica, se je rodila leta 1775 v Hamsphiru v družini anglikanskega pastorja. Sprva jo je poučeval oče, v letih 1783–1786 pa je obiskovala šolo za dekleta na jugu Anglije. Po vrnitvi domov je prirejala literarne večere, leta 1811 pa objavila svoj prvi roman Razsodnost in rahločutnost. Sledili so mu še Prevezetnost in pristranost (1813), Mansfield Park (1814), Emma (1815), Prepričevanje in nedokončani roman Northangerska opatija. Zadnja sta izšla po njeni smrti, saj je leta 1816 zbolela za addisonovo boleznijo in naslednje leto v Winchestru umrla.

V njenih književnih delih so v ospredju romantične zveze, vendar so hkrati kritična študija angleške družbe z začetka 19. stoletja. Zaslavela je šele po letu 1870, ko je njen nečak napisal spomine na Jane Austen. Leta 1940 so jo kot veliko umetnico priznali v

domovini, danes pa spada med klasike svetovne književnosti in najbolj brane angleške avtorice.

(146 besed)

Jane Austen (1775, Hampshire – 1816, Winchester), angleška pisateljica. Rodila se je v družini anglikanskega pastora in se sprva izobraževala doma. Od 1783 do 1786 je obiskovala šolo za dekleta na jugu Anglije, po vrnitvi domov pa med drugim prirejala literarne večere. Leta 1816 je zbolela za addisonovo boleznijo in naslednje leto umrla.

Njen knjižni opus obsega romane Razsodnost in rahločutnost (1811), Prevzetnost in pristranost (1813), Mansfield Park (1814), Emma (1815), Prepričevanje in nedokončani roman Northangerska opatija, ki sta izšla po njeni smrti. S svojimi socialno angažiranimi deli, v katerih obravnava romantična razmerja v angleški družbi z začetka 19. stoletja, za časa življenja ni zaslovela. Znana je postala šele po letu 1870, ko je njen nečak napisal spomine na Jane Austen. Leta 1940 so jo kot veliko umetnico priznali v domovini, danes pa spada med klasike svetovne književnosti.

(137 besed)

Zgradba besedila: do 3 točke

- *na začetku besedila izpostavljena besedna zveza Jane Austen (lahko tudi kot naslov; neustrezno: življenjepis) – 2 točki*
- *upoštevanje obsega (dovoljen odmik največ 15 besed) – 1 točka*

Vsebina besedila: do 11 točk

- *podatki o življenju Jane Austen (npr. rojstvo, izobraževanje doma in v dekliški šoli, vrnitev domov, prirejanje literarnih večerov, bolezen in smrt) – do 4 točke*
- *časovno urejena razporeditev podatkov o življenju (podatki o smrti so lahko navedeni tudi za navedbo del) – 1 točka*
- *podatki o delu Jane Austen (do 2 točki = navedba vsaj treh del z letnicami izida (1 točka = brez letnice), 1 točka = temeljna tema romanov, 1 točka = socialna angažiranost) – do 4 točke*
- *predstavitev pomena Jane Austen (predstavitev odmevnosti v njeni dobi in/ali podatki o tem, kdaj je zaslovela; današnje mesto Jane Austen) – 2 točki*

Slogovna ustreznost: do 5 točk

- *objektivnost – do 2 točki*
- *jedratost (ločitev bistvenega od nebistvenega) in natančnost (kraj, čas), koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustrezna pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...) – do 3 točke (Za vsako napako se odšteje 1 točka, do 0 točk.)*

Jezikovna pravilnost: do 5 točk

- *ustrezna raba glagolskih časovnih oblik (npr. preteklika v pripovedi o življenju, sedanjika v predstavitvi pomena) – 1 točka;*
- *druga jezikovna pravilnost – do 4 točke (Za vsako napako se odšteje 1 točka, do 0 točk.)*

24 točk